

طراحی فراگیر در پاسخ به انتظارات محیطی زنان سالمند

ندا رفیع‌زاده*

چکیده

عدالت اجتماعی و اصل برابری فرصت‌ها مفاهیمی‌اند که امروزه برای بهره‌مندی همهٔ افراد جامعه از حداقل حقوق شهروندی در دنیا مطرح هستند. در این زمینه طراحی فراگیر با برآورده کردن نیازهای فیزیکی و روانی همهٔ اعضای جامعه، فارغ از جنسیت و میزان توانایی فیزیکی و حسی آنها، می‌تواند به ارتقای کیفیت زندگی افراد منجر شود. در حال حاضر، زنان سالمند در محیط کالبدی با مشکلات اجتماعی، روانی و امنیتی بیشتری نسبت به سایر زنان و سایر سالمندان مواجه هستند. در صورت محقق شدن فرصت‌های برابر در جامعه و فراهم شدن محیطی جذاب، امن، پاکیزه و قابل دسترس برای این زنان، علاوه بر تأمین انسجام اجتماعی و گسترش روابط اجتماعی صمیمانه، زمینهٔ افزایش امید به زندگی در آنها ایجاد می‌شود و با امکان‌پذیر کردن تردد ایمن و مستقل، تمایل به خروج از منزل و استفاده از تسهیلات محلی در آنها به وجود خواهد آمد.

در این نوشتار، با بهره‌گیری از روش تحقیق توصیفی و مطالعات اسنادی، ابتدا نیازها و شرایط فیزیکی، روانی، اجتماعی و انتظارات محیطی زنان سالمند بررسی می‌شود و با بررسی مفاهیم کالبدی طراحی فراگیر در واحد همسایگی شامل قابل دسترس بودن، ایمن بودن، پیاده‌مداری، و خوانایی و توصیف کامل آنها به ارائهٔ پیشنهادها و راهبردها در چارچوب رویکرد طراحی فراگیر پرداخته خواهد شد.

مروری بر اسناد و پژوهش‌ها حاکی از آن است که طراحی محیط شهری مبتنی بر اصول طراحی فراگیر می‌تواند شرایط زیستی همهٔ شهروندان به‌ویژه زنان سالمند را بهبود ببخشد و حضور ایمن و مستقلی برای آنان در محیط شهری فراهم کند.

کلیدواژه‌ها

زنان، محیط شهری، سالمندان، طراحی فراگیر، برابری فرصت‌ها

Inclusive Design in Response to Environmental Expectations of Older Women

Neda Rafizadeh

Abstract

Introduction of two concepts of social justice and equal opportunities intends to bestow citizen rights to all members of the society. In this regard, inclusive design by fulfilling physical and psychological needs of all, regardless of their gender and physical/mental abilities, aims at enhancing citizens' quality of life.

At present, older women face more social, psychological and security problems in physical environment compared to other women and elderly population. In case of providing equal opportunities and attractive, safe, clean and accessible environment in the community, older women's social cohesion will be enhanced and results in extended social relations as well as increasing hope to enjoy a dissent living. In addition, chances of safe and independent travel would encourage their willingness to leave home and benefit from communities facilities. Present paper with a descriptive research method and review of documents first looks into the needs and physical, mental, social and environmental

expectations of older women then, concepts of inclusive design in neighborhood including accessibility, safety, pedestrian oriented and readability will be fully described . Strategies and propositions within the inclusive design approach constitutes the last section of the article. The results of the study suggests; designing urban environment based on principles of inclusive design can improve the living conditions of citizens ,especially older women and provides opportunities for their safe and independent presence in urban spaces.

Keywords

Women, Urban Environment, Elderly, Inclusive Design, Equal Opportunities